

Ο Καρλ Μαρξ και η Επανάσταση του 1821. Μια άγνωστη σχέση

Γράφει ο Γιώργος Κεκαυμένος

Κάποτε ο Λένιν μιλούσε σε ορισμένους κομματικούς συντρόφους του για ένα θέμα. Όμως ένας απ' αυτούς, αντιλαμβανόμενος το πόσο αντίθετα με την πραγματικότητα ήταν αυτά που άκουγε, τόλμησε να εκφράσει την αντίρρησή του, λέγοντας στον Λένιν τα εξής: «Μα, σύντροφε Λένιν, αυτά που λέτε είναι αντίθετα προς τα γεγονότα!». Τότε ο Λένιν, χωρίς καθόλου να ταραχτεί, απάντησε με ολύμπια ηρεμία στον αφελή του σύντροφο: «Ε τότε, τόσο το χειρότερο για τα γεγονότα!». Αυτήν την αρχή του Λένιν εφαρμόζουν, με αξιέπαινη ακρίβεια, όλοι οι κομμουνιστές του κόσμου μέχρι και σήμερα.

Εδώ και δύο χρόνια έχω αποδείξει με δύο μελέτες (πρώτη και δεύτερη) μου ότι εκείνος που όρισε την 25^η Μαρτίου ως ημέρα για την έναρξη της επανάστασης του '21 δεν ήταν ο Όθωνας το 1838, ή η εκκλησία, αλλά ο ίδιος ο Αλέξανδρος Υψηλάντης, ήδη από το 1820.

Και όμως, στις 25 Μαρτίου 2009 ο Ριζοσπάστης δημοσίευσε ένα άρθρο, όπου λέει για ακόμη μια φορά «τα παλιά τα βαρετά εκείνα». Ότι δηλαδή η 25^η Μαρτίου προσδιορίστηκε ως ημερομηνία για την έναρξη της επανάστασης μόλις το 1838 από τον Όθωνα και την εκκλησία.

Λέει, λοιπόν, ο καλός συντάκτης του άρθρου πως «το βαυαρικό Οθωνικό διάταγμα, με το οποίο η 25^η Μάρτη, γιορτή του Ευαγγελισμού της Υπεραγίας Θεοτόκου, ορίζεται ως η έναρξη της Επανάστασης του Εικοσιένα και η μέρα αυτή ως επέτειος της Εθνικής μας γιορτής, πλαστογραφεί την Επανάσταση του Εικοσιένα, γιατί από το διάταγμα αυτό έχει αφαιρεθεί η ιστορική αλήθεια». Και καθώς τα λέει αυτά, ξεσπάει σε ένα συγκινητικό λογύδριο για τον ρόλο του λαού ως του μοναδικού συντελεστή για την εκδήλωση και την έκρηξη της επανάστασης:

«Ο Όθωνας, όμως, με την αντιδραστική αυλή του ... αποσιωπούν την αρετή και την επαναστατική τόλμη των Ελλήνων αγωνιστών που κήρυξαν την Επανάσταση του Εικοσιένα, για να διαβούν το πύρινο πέρασμα από την κόλαση της σκλαβιάς, της εξαθλίωσης, της ταπείνωσης και του αφανισμού, με τα δεσμά της αμάθειας και της προκατάληψης, στον κόσμο της Λευτεριάς και της Παλιγγενεσίας με πολύ βαρύ το τίμημα σε αίμα και θυσίες».

Λέει και άλλα πολλά... Αλλά αυτό που πραγματικά σοκάρει είναι η διαστροφή που υφίστανται τα πραγματικά γεγονότα από τον συντάκτη του άρθρου αυτού, όταν όλοι πια ξέρουμε πως το οθωνικό διάταγμα του 1838 όχι μόνον ατεκμηρίωτο ιστορικά και ασεβές

προς την ιστορική αλήθεια δεν ήταν, αλλά, αντίθετα, ότι διασώζει την ιστορική αλήθεια με αξιοθαύμαστη ακρίβεια.

Κι εγώ αναρωτιέμαι τώρα για το εξής. Ξέρουν άραγε οι καλοί μας σύντροφοι κομμουνιστές ποια ήταν στην πραγματικότητα η γνώμη του ίδιου του Καρλ Μαρξ για την επανάσταση του 1821 και για την «επαναστατική τολμη των Ελλήνων αγωνιστών»;

Όχι. Την αγνοούν, ή μάλλον, την αποκρύπτουν. Και το αστείο είναι πως οι Έλληνες κομμουνιστές αγνοούν την άποψη του Μαρξ για μια επανάσταση την οποίαν οι ίδιοι από τη μια την εξυμνούν σε υπερθετικό βαθμό, βρίζοντας ταυτόχρονα την εκκλησία, διότι δήθεν εναντιώθηκε προς αυτήν και την πολέμησε με κάθε τρόπο.

Ευτυχώς που υπάρχει μια σπουδαία μελέτη, για να απαντήσουμε στην απορία-αγωνία μας αυτή, μελέτη που έχει εκδοθεί εδώ και εικοσιτέσσερα χρόνια. Πρόκειται για ένα βιβλίο του Παναγιώτη Κονδύλη με τίτλο Κ. Marx - Fr. Engels, Η Ελλάδα, η Τουρκία και το Ανατολικό Ζήτημα. Στο έργο αυτό ο συγγραφέας του έχει ανθολογήσει από την απέραντη εργογραφία των δύο ιδρυτών του κομμουνισμού τα μέρη εκείνα που αφορούν στο περίφημο «Ανατολικό Ζήτημα», δηλαδή στο μέλλον και στην τύχη της διαλυόμενης τότε Οθωμανικής αυτοκρατορίας.

Η σχετική θέση των δύο κλασσικών του μαρξισμού είναι φανερό πως έχει τεράστιο ενδιαφέρον και σημασία, μιας και κατά ένα μέρος το ανατολικό ζήτημα σχετίζονταν και με την επανάσταση του '21, αλλά και με την απελευθέρωση του πρώτου ελληνικού κράτους, όπως επίσης με το αίτημα για την απελευθέρωση όλων των άλλων ελληνικών εδαφών που παρέμεναν κάτω από την τουρκική κατοχή.

Η έκδοση αυτή συνοδεύεται από έναν ιδιαίτερα κατατοπιστικό πρόλογο, γραμμένο από τον ίδιο τον επιμελητή της. Εκεί λοιπόν βλέπουμε ανάγλυφα τις θέσεις του Μαρξ για τον αγώνα των Ελλήνων για την λευτεριά και την εθνική τους αξιοπρέπεια.

Μαρξ-Έγκελς: Η τσαρική Ρωσία ο μεγάλος εχθρός της επανάστασης αλλά και της «ανεπτυγμένης Δύσης»...

Ο Μαρξ και ο Έγκελς είχαν βάλει ως στόχο τους την ευρωπαϊκή επανάσταση. Μια επανάσταση που είχε κατασταλεί βίαια το 1848, με την περίφημη Άνοιξη των Λαών και τα όσα ακολούθησαν. Οι δύο ιδρυτές του κομμουνισμού είχαν πιστέψει τότε, εσφαλμένα βέβαια¹, πως αυτή η επανάσταση θα ξεσπούσε γρήγορα και πάλι. Όμως, για να ξεσπάσει η

---

¹ Όπως ομολόγησε ο Έγκελς μερικές δεκαετίες μετά: Κ. Marx - Fr. Engels - Π. Κονδύλη (επιμ.), Η Ελλάδα, η Τουρκία και το Ανατολικό Ζήτημα, Αθήνα 1985, σ. 17.

ευρωπαϊκή επανάσταση θα έπρεπε να αντιμετωπίσει και να βγάλει από τη μέση τον πιο αμείλικτο εχθρό της, τον έσχατο κίνδυνο, την υπανάπτυκτη αλλά και εξαιρετικά δυναμική τσαρική Ρωσία, η οποία ήταν ταυτόχρονα εχθρός και «ολόκληρης της αστικής ανεπτυγμένης Δύσης²». Μην παραξενεύεστε καθόλου που οι ιδρυτές του μαρξισμού κόπτονται τόσο πολύ για την «ανεπτυγμένη Δύση». Αυτό δεν είναι τίποτε. Όπως θα δούμε πιο κάτω, ο Μαρξ ήταν ο μεγαλύτερος θαυμαστής αλλά και υπερασπιστής του αστικού δυτικού πολιτισμού! Όπως σημειώνει ο Έγκελς, από το 1789 και μετά «στην πραγματικότητα δεν υπήρξαν παρά δύο μόνο δυνάμεις στην ευρωπαϊκή ήπειρο: Η Ρωσία με την απολυταρχία κι η Επανάσταση με τη Δημοκρατία ... Αν όμως η Ρωσία κατακτήσει την Τουρκία, τότε θ' αυξήσει τη δύναμή της σχεδόν κατά το ήμισυ και θα γίνει υπέρτερη απ' όλη μαζί την Ευρώπη. Κάτι τέτοιο θ' αποτελούσε ανείπωτη συμφορά για την υπόθεση της Επανάστασης³».

Και το πανευρωπαϊκής σημασίας αυτό ενδεχόμενο συνδέεται άμεσα με το ανατολικό ζήτημα, αφού ένας από τους προσφορότερους χώρους πιθανής εκδήλωσης του ρώσικου επεκτατισμού είναι η αποσυντιθέμενη ευρωπαϊκή Τουρκία⁴. Και επειδή η ευρωπαϊκή επανάσταση έμοιαζε να χάνεται όλο και περισσότερο στον ορίζοντα του μέλλοντος, ο Έγκελς δήλωνε με σαφήνεια πως «η διατήρηση της τούρκικης ανεξαρτησίας ... είναι ζήτημα ύψιστης σημασίας ... Και στο σημείο αυτό συμβαδίζουν τα συμφέροντα της επαναστατικής Δημοκρατίας και της Αγγλίας⁵».

Έγκελς: Εχθροί της «Επανάστασης» όλοι οι βαλκανικοί λαοί

Τι μας λέει εδώ ο Έγκελς; Πως έπρεπε με κάθε θυσία να διατηρηθεί η ακεραιότητα της Οθωμανικής αυτοκρατορίας και να εξοντωθεί η Ρωσία, όπως ακριβώς ήθελε και η Αγγλία.

Πάει καλά.

Όμως, απ' εδώ ακριβώς αρχίζει το μπέρδεμα...

Διότι, ενώ τα συμφέροντα της Αγγλίας συμβάδιζαν τέλεια με τα συμφέροντα της «επανάστασης», τα συμφέροντα της Ελλάδας ερχόταν σε άμεση σύγκρουση με την «επανάσταση».

Και αυτό γιατί όλες οι επαναστάσεις των βαλκανικών λαών ήταν υποκινημένες από την Ρωσία, στα πλαίσια της επεκτατικής της πολιτικής, που ως τελικό της στόχο είχε την κατάληψη της Οθωμανικής αυτοκρατορίας. Έτσι, επειδή «οι μικροί σλαβικοί λαοί βλέπουν

---

² Ibid., σ. 448 (Έγκελς).

³ Ibid., σ. 111. (Έγκελς).

⁴ Ibid., σ. 18. (Κονδύλης, «Εισαγωγή»).

⁵ Ibid., σ. 111 (Έγκελς).

τον τσάρο ως τον μόνο ελευθερωτή τους ..., αν γίνει πόλεμος, όλα αυτά τα ενδιαφέροντα εθνίδια θα περάσουν από τη μεριά του τσαρισμού, του εχθρού ολόκληρης της αστικής-ανεπτυγμένης Δύσης. Όσο είναι έτσι τα πράγματα», δήλωνε ο Έγκελς, «δεν μπορώ να ενδιαφέρομαι για την άμεση, τωρινή τους απελευθέρωση, παραμένουν απευθείας εχθροί μας, το ίδιο όπως ο σύμμαχος και προστάτης τους, ο τσάρος⁶».

Τι ακούμε εδώ; Ναι ακούμε αυτό που ακούμε, και ακούμε πολύ καλά! Ο Έγκελς θεωρούσε ωμά και απροκάλυπτα ως εχθρούς του τους βαλκανικούς λαούς που πολεμούσαν για την λευτεριά τους! Ναι, ακριβώς έτσι! Και γιατί αυτό; Διότι με αυτόν τον τρόπο αποδυνάμωναν τους Τούρκους και δυνάμωναν την τσαρική Ρωσία!

Γι' αυτό και ο Έγκελς εξέφραζε συνεχώς την αηδία που ένοιωθε για τα επαναστατικά κινήματα των βαλκανικών λαών, αλλά και για τους ίδιους τους βαλκανικούς λαούς, στους οποίους και δεν αναγνώριζε ούτε καν το δικαίωμα να είναι λαοί! Και έλεγε χωρίς να μασάει τα λόγια του τα εξής:

«Ο ευρωπαϊκός πόλεμος αρχίζει να μας απειλεί σοβαρά. Αυτά τα άθλια συντρίμια πρώην εθνών, Σέρβοι, Βούλγαροι, Έλληνες και ο υπόλοιπος λαοσυρφετός, που εμπνέει ενθουσιασμό στον φιλελεύθερο Φιλισταίο, για να ωφελούνται οι Ρώσοι, δεν χαρίζουν ο ένας στον άλλον ούτε τον αέρα που αναπνέουν και θέλουν σώνει και καλά να κόψουν τους λαιμαργούς λαιμούς τους. Αυτό θα ήταν πολύ ωραίο [δηλαδή να... κόψουν το λαιμό τους!] ... αν κάθε μια από αυτές τις νανοφυλές δεν αποφάσιζε για ειρήνη ή για πόλεμο στην Ευρώπη⁷».

Πραγματικά, είναι απίστευτο το με πόση αηδία και με πόση περιφρόνηση μιλούσαν για τους βαλκανικούς λαούς, και ιδίως για τον Ελληνικό, οι... πατέρες των λαών, οι ιδρυτές του μαρξισμού Μαρξ και Έγκελς! «Άθλια συντρίμια πρώην εθνών», «λαοσυρφετός», «νανοφυλές»... Πραγματικά τους λάτρευε ο Έγκελς τους βαλκανικούς λαούς! Και φυσικά, από την πολλή λατρεία που μας είχε όλους εμάς τους... Βαλκάνιους, τι λέει: Πώς θα ήταν πολύ ωραία αν κόβαμε μόνοι μας τα λαιμουδάκια μας! Να μας ζήσεις πατέρα των λαών, μεγάλε Έγκελς!

Και γιατί ο Μαρξ και ο Έγκελς είχαν τόσο μίσος στους βαλκανικούς λαούς; Γιατί αυτοί οι καημένοι θέλανε, άκουσον-άκουσον, τη λευτεριά τους! Και ποιοι, παρακαλώ, τολμούσαν να ονειρεύονται λευτεριά και πράσινα άλογα; Όλοι αυτοί οι άθλιοι συρφετοί, που παρίσταναν και τους λαούς! Άλλωστε, όπως μας πληροφορεί ο Έγκελς, και «οι Έλληνες της Τουρκίας

---

⁶ Ibid., σ. 448 (Έγκελς).

⁷ Ibid., σ. 454 (Έγκελς).

είναι σλαβικής καταγωγής, οι οποίοι [απλά] υιοθέτησαν την σύγχρονη ελληνική γλώσσα⁸». Σας φαίνεται πως διαβάζετε Λιάκο και Ρεπούση; Όχι, φίλοι μου. Απλά διαβάζετε ΜΑΡΞ.

Μαρξ: Δόλια ενέργεια της Αγγλίας η απελευθέρωση της Ελλάδας

Και φυσικά, πρώτος εχθρός απ' όλους τους βαλκανικούς λαούς ήταν οι ΕΛΛΗΝΕΣ, μιας και για τον Μαρξ η ελληνική επανάσταση ήταν υποκινημένη από τους Ρώσους πέρα για πέρα. Και αυτό γιατί κατά τον Μαρξ η Ρωσία ήταν αυτή που παρέσυρε τις δυτικές Δυνάμεις να συμπαρασταθούν στους Έλληνες, προκαλώντας τη ναυμαχία του Ναυαρίνου, ενώ η ελληνική ελευθερία και η ίδρυση του ελληνικού κράτους επισφραγίσθηκαν από την ρωσική προέλαση του 1829 και την βοήθεια του λόρδου Πάλμερστον⁹, ενός Άγγλου πολιτικού, οποίος υπήρξε «ο ακάματος και ανυποχώρητος υπερασπιστής των ρωσικών συμφερόντων»¹⁰.

Γι' αυτό και κατά τον Μαρξ η καταστροφή του τουρκικού στόλου στο Ναβαρίνο ήταν μια «δόλια» ενέργεια¹¹, αφού στράφηκε προς μια Δύναμη με την οποία η Αγγλία δεν βρισκόταν σε «εμπόλεμη κατάσταση», όπως, προς μεγάλη ικανοποίηση του Μαρξ, ομολόγησε ο ναύαρχος Κόδριγκτον στην βουλή των Κοινοτήτων¹².

Μαρξ και Κρητική επανάσταση: Το απόλυτο μίσος

Ο Μαρξ έμεινε σε όλη του την ζωή απόλυτα συνεπής στην γραμμή της απόλυτης εχθρότητας προς κάθε κίνημα που στρέφονταν ενάντια στην ακεραιότητα της Τουρκίας. Έτσι, όταν εκδηλώθηκε η κρητική επανάσταση του 1866 έστειλε μια επιστολή, το 1867, στον Γάλλο δημοσιογράφο Vermorel, με την οποία τον επέπληττε δριμύτατα, γιατί τόλμησε να πάρει φιλική στάση απέναντι στην «λεγόμενη» επανάσταση της Κρήτης.

Και αυτό γιατί ο Vermorel, κατά τον Μαρξ πάντα, με το να είναι φιλικός προς την επανάσταση του 1866 αναπαρήγαγε, στην εφημερίδα του, «τα ρωσικά και ελληνικά ψέματα» γι' αυτήν την «λεγόμενη επανάσταση».

Το καταλάβετε, φίλοι αναγνώστες; Δήθεν επανάσταση ήταν για τον Μαρξ η Κρητική επανάσταση του 1866... Και όπως βλέπετε, ο Μαρξ δεν μασούσε καθόλου τα λόγια του, προκειμένου να βρίσει με τον πιο άθλιο τρόπο τους Έλληνες, που τολμούσαν να επαναστατούν για να ικανοποιήσουν τον πόθο τους για λευτεριά. Έναν πόθο που για τον

---

⁸ Ibid., σσ. 98, 122 (Εγκελς).

⁹ Ibid., σ. 62 (Κονδύλης, Εισαγωγή).

¹⁰ Ibid., σσ. 214 (Μαρξ).

¹¹ Ibid., σ. 152-153 (Μαρξ).

¹² Ibid., σσ. 214-215 (Μαρξ).

Μαρξ δεν δικαιούνταν να τον έχουν καθόλου, γιατί έτσι εμπόδιζαν το ξέσπασμα της... μεγάλης ευρωπαϊκής επανάστασης! Τόσο καλά...

Και είναι φυσικό να ταυτίζει ο Μαρξ τα ρωσικά με τα ελληνικά «ψέματα», αφού κατ' αυτόν «οι Έλληνες είναι τα όργανα των Ρώσων».

Προφανώς, ένα από τα ελληνικά ψέματα θα ήταν για τον Μαρξ και το ολοκαύτωμα του Αρκαδίου... Και για να μάθει ο Vermorel την πάσα αλήθεια, φροντίζει να του στείλει «ένα απόσπασμα από τον αγγλικό τύπο για την πραγματική κατάσταση στην Κρήτη¹³». Να ξέρει δηλαδή ο Γάλλος τι του γίνεται και να μην χάφτει τις ρώσικες και τις ελληνικές αλογόμυγες, αφού, ως γνωστόν, ο αγγλικός τύπος φημίζονταν ανέκαθεν για την ακρίβεια και την αντικειμενικότητά του απέναντι στα ελληνικά εθνικά ζητήματα!!! (Τρία θαυμαστικά και λίγα είναι).

Την ίδια απέχθεια με τον Μαρξ για κάθε είδους ελληνικής επανάστασης κληρονόμησε και ο Έγκελς, ο οποίος λέει για τον ξεσηκωμό της Κρήτης το 1888:

«Οι Ρώσοι παραμένουν πάντα γεροί στις απάτες... Οι ταραχές στην Κρήτη κατά παράδοξο τρόπο άρχισαν από το ότι οι χριστιανοί της Κρήτης σκοτώνονταν μεταξύ τους, ώσπου ο Ρώσος πρόξενος κατάφερε να τους ενώσει για να σφαχτούν όλοι μαζί από τους Τούρκους ... Όλη αυτή η ιστορία στην Κρήτη ανάμεσα στα άλλα αποσκοπεί στο να εμποδίσει τους Άγγλους να συνάψουν συμμαχία με την Πρωσία... Για να μπορέσει ο Γλάδστων να επιδείξει πάλι τον φιλελληνισμό του και οι φιλελεύθεροι να ενθουσιαστούν για τους Κρητικούς προβατοκλέφτες¹⁴».

Τι ωραία άποψη είχε ο μεγάλος «καθοδηγητής της εργατιάς» Φρίντριχ Έγκελς για τους ξεσηκωμένους Έλληνες Κρητικούς... «Προβατοκλέφτες»... Τι επαναστατικός χαρακτηρισμός! Και όπως βλέπετε, το μόνιμο πρόβλημα του Μαρξ και του Έγκελς ήταν ένα και μοναδικό και πάντα το ίδιο: Να μην ξεσηκώνονται οι Έλληνες και προκαλούν προβλήματα στην εξωτερική πολιτική της Αγγλίας. Αυτοί οι κακοί και ψεύτες Έλληνες, που με την εμετική τους διάθεση για ελευθερία δημιουργούσαν συνέχεια ένα σωρό προβλήματα στην καημένη την Αγγλία...

Έτσι, σε κάθε πόλεμο που διεξάγει η Τουρκία, όπως και απέναντι σε κάθε επανάσταση που θέλει να εξασθενήσει την Τουρκία, ο Μαρξ είναι ξεκάθαρος: «Υποστηρίζουμε με τον πιο αποφασιστικό τρόπο τους Τούρκους¹⁵».

---

¹³ Ibid., σσ. 423-4224 (Μαρξ).

¹⁴ Ibid., σ. 468 (Έγκελς).

¹⁵ Ibid., σ. 440 (Μαρξ).

Μαρξ και Έγκελς: Οι Ρώσοι λεφτέρωσαν τους Έλληνες.

Μέχρι τώρα είδαμε λοιπόν πως ο Μαρξ και ο Έγκελς ήταν ορκισμένοι εχθροί της ελληνικής επανάστασης του 1821, αλλά και κάθε άλλης ελληνικής επανάστασης και εξέγερσης. Και αυτό γιατί έτσι αποδυναμώνονταν η Τουρκία, και αν αποδυναμώνονταν η Τουρκία, θα μπορούσε στη συνέχεια να την καταλάβει η υπανάπτυκτη τσαρική Ρωσία, η οποία ήταν και ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΕΧΘΡΟΣ της επανάστασης και της ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ.

Γι' αυτό και οι πατέρες των λαών Μαρξ και Έγκελς ήταν πάντοτε με το μέρος της Τουρκίας, ενάντια στο άθλιο ελληνικό βασίλειο, στο οποίο χάρισε την ανεξαρτησία η καταραμένη η Ρωσσία¹⁶. Και σαν να μην έφτανε αυτό, ο Τσάρος χάρισε, «με πατρική πρόνοια, στους Έλληνες για κυβερνήτη έναν Ρώσο στρατηγό, τον κόμη Καποδίστρια». Άλλο που αγάριστοι Έλληνες τον δολοφόνησαν¹⁷.

Μαρξ και Έγκελς: Οι Έλληνες περνούσαν πολύ καλά με τους Τούρκους!

Οι Έλληνες ήταν εντελώς αγάριστοι, όταν ξεκινούσαν την επανάστασή τους ενάντια στην Οθωμανική αυτοκρατορία, μιας και οι Έλληνες ήταν με τους Οθωμανούς «συνεταίροι» στην διακυβέρνηση της τεράστιας αυτοκρατορίας τους. Κάτι σας θυμίζουν αυτά, έτσι; Ναι, αλλά στην περίπτωσή μας, όλα αυτά δεν τα λένε ούτε η καθηγήτρια Ρεπούση, ούτε ο καθηγητής Ηρακλείδης, ούτε ο καθηγητής Λιάκος, ούτε κανένας άλλος αυτής της καλής παρέας... Τα λένε οι κλασσικοί του μαρξισμού!

Όπως λέει ο Έγκελς, «ο χριστιανός αγρότης κάτω από την τουρκική κυριαρχία ζούσε, από υλική άποψη, καλύτερα από αλλού. Είχε διατηρήσει όλους τους προτουρκικούς του θεσμούς, και όλην του την αυτοκυβέρνηση. Όσο πλήρωνε τους φόρους του, ο Τούρκος κατά κανόνα δεν νοιαζόταν γι' αυτόν. Σπάνια ήταν εκτεθειμένος σε βιαιοπραγίες... Ήταν ζωή αναξιοπρεπής... δεν ήταν όμως και υλικά πεισμένη. Γι' αυτό χρειάστηκε πολύς καιρός, ώσπου ν' ανακαλύψει ο Σλάβος ραγιάς ότι η ζωή αυτή είναι αφόρητη¹⁸».

Άλλωστε, «μήπως δεν απολαμβάνουν οι χριστιανοί στην Τουρκία περισσότερη θρησκευτική ελευθερία, απ' ό,τι στην Αυστρία και στη Ρωσία; Δεν είναι η τουρκική

---

¹⁶ Ibid., σ. 115 (Έγκελς).

¹⁷ Ibid., σ. 422 (Μαρξ).

¹⁸ Ibid., σ. 473 (Έγκελς).

κυβέρνηση ήπια και πατρική, αφού επιτρέπει στα διάφορα έθνη, θρησκευόμενα και τοπικά σωματεία να ρυθμίζουν μόνα τους τις υποθέσεις τους;»¹⁹

Και φυσικά, όλα όσα λέγονται για την τουρκική βαρβαρότητα δεν είναι τίποτε άλλο παρά «συνθήματα» και ψέματα της τσαρικής προπαγάνδας²⁰. Γι' αυτό άλλωστε ο Μαρξ και ο Έγκελς προσπάθησαν με ιδιαίτερο ζήλο να αντικρούσουν όλους τους αρνητικούς «μύθους» για την Τουρκία, ώστε να αφαιρέσουν κάποια ιδεολογικά και πολιτικά επιχειρήματα από την αντεπαναστατική Ρωσία²¹.

Να από πού τα πήρανε όλα τα επιχειρήματά τους οι αποδομητές ιστορικοί, κι εμείς τόσο καιρό τους κατηγορούμε ΕΝΤΕΛΩΣ άδικα για νεοταξική προπαγάνδα... Τα ξεσήκωσαν αυτούσια από τα γραφτά των ΜΕΓΑΛΩΝ καθοδηγητών της εργατιάς, του Μαρξ και του Έγκελς! Συνεπέστατοι αριστεροί είναι οι άνθρωποι.

Βέβαια, μετά από αυτό μπορεί κανείς να συμπεράνει πως οι πρώτοι προφήτες και ευαγγελιστές της Νέας Τάξης Πραγμάτων τελικά δεν ήταν άλλοι από τον Μαρξ και τον Έγκελς! Γιατί εκπλήττεσθε; Τι άλλο θα μπορούσαν να είναι εκτός από οπαδοί της Νέας Τάξης αυτοί οι δυο τους, όταν λάτρευαν μέχρι μανίας την Αγγλία και την γενικά την «ανεπτυγμένη Δύση»;

Μαρξ: Κρίμα που οι Τούρκοι δεν εξαφάνισαν τον χριστιανισμό!

Η μόνη μομφή που είχε να προσάψει ο Μαρξ στους κατά τα άλλα υπέροχους Τούρκους ήταν το ότι «διατήρησαν τον Χριστιανισμό»! Αυτό να μην είχαν κάνει οι Τούρκοι και θα ήταν τέλειοι. Ναι, δεν το πιστεύετε; Αυτό ακριβώς λέει ο Μαρξ στον Έγκελς σε επιστολή που του έστειλε το 1853: «Η βασική μομφή μου εναντίον των Τούρκων είναι ότι διατήρησαν τον χριστιανισμό»²².

Πολλοί Έλληνες πατριώτες φέρνουν ως παράδειγμα για τον ανθελληνισμό κάποιων κέντρων της Δύσης την περίφημη δήλωση του Κίτσιγκερ για τη γλώσσα και τη θρησκεία των Ελλήνων, τα οποία πρέπει κανείς να εξαφανίσει, αν θέλει να σβήσει από τον χάρτη της ιστορίας τους Έλληνες. Και ψάχνουν όλοι να βρουν αν έκανε ποτέ ο Κίτσιγκερ αυτήν τη δήλωση ή όχι.

Λοιπόν, όπως βλέπουμε εδώ, δεν χρειάζεται να χάνουμε την ώρα μας και να διαφωνούμε μεταξύ μας αν έκανε ποτέ αυτήν τη δήλωση ο Κίτσιγκερ, πότε την έκανε και πού την έκανε.

---

¹⁹ Ibid., σ. 116 (Έγκελς).

²⁰ Ibid., σσ. 66-67 (Κονδύλης, Εισαγωγή), σσ. 214-402 (Μαρξ).

²¹ Ibid., σ. 67 (Κονδύλης, Εισαγωγή).

²² Ibid., σ. 352 (Μαρξ).

100 χρόνια πριν, ο Μαρξ κατηγορούσε τους Τούρκους γιατί δεν εξαφάνισαν τον χριστιανισμό! Τέτοια ανεκτικότητα στην διαφορετικότητα, ο πατέρας των λαών! Μετά από αυτήν τη δήλωση, χρειαζόμαστε και άλλες;

Μαρξ και Έγκελς: Βάρβαροι οι Τούρκοι

Όταν έγραφαν όλα τα παραπάνω, οι Μαρξ και Έγκελς ήξεραν πολύ καλά την αλήθεια για το πόσο πραγματικά υπέφεραν οι Έλληνες μέσα στην «πατρική» και «ανεκτική» οθωμανική αυτοκρατορία. Αλλά από την στιγμή που η περίφημη Άνοιξη των Λαών πνίχτηκε στο αίμα, η Τουρκία έγινε αμέσως ένας «φυσικός σύμμαχος της επανάστασης», γι' αυτό και είχε, από τότε και μέχρι το τέλος της ζωής τους, την απόλυτη στήριξη των Μαρξ και Έγκελς. Έτσι, λειτουργώντας ως αυτόκλητοι φρουροί της ακεραιότητας της Τουρκίας, ο Μαρξ και ο Έγκελς κατακεραύνωναν με τον πιο ωμό και άγριο τρόπο όλους εκείνους τους λαούς που τολμούσαν να ξεσηκωθούν ενάντια στον τουρκικό ζυγό. Καταγγέλλοντάς τους πάντοτε ως εχθρούς της επανάστασης.

Όμως, όλα αυτά άρχισαν να τα υποστηρίζουν οι Μαρξ και Έγκελς μετά το 1848. Γιατί μέχρι τότε υποστήριζαν τα εντελώς αντίθετα. Γι' αυτό και μέχρι τότε δεν είχαν κανέναν δισταγμό να παραδεχτούν δημόσια και τη φριχτή συμπεριφορά του Σουλτάνου απέναντι στους Έλληνες ραγιάδες και το γεγονός ότι η ελληνική ανεξαρτησία οφείλονταν στην κοινή θέληση όλων των μεγάλων δυνάμεων.

Αυτά ακριβώς λέει και παραδέχεται ο Έγκελς σε ένα κείμενό του το 1846, στο οποίο χλευάζει πολύ άσχημα την Ιερά Συμμαχία για την ανοχή που είχε δείξει, επί μακρό χρονικό διάστημα, απέναντι στην τουρκική βαρβαρότητα

«Ακόμα και το θείο δικαίωμα του Μεγάλου Τούρκου να κρεμάει και να κομματιάζει τους Έλληνες υπηκόους το υποστήριξε για ένα διάστημα η Ιερά Συμμαχία(!). Αλλά η περίπτωση αυτή ήταν πολύ χτυπητή, κι οι Έλληνες πήραν την άδεια [της Ιεράς Συμμαχίας] να ξεγλιστρήσουν από τον τουρκικό ζυγό²³».

Είναι πραγματικά απίστευτο... «Τουρκικός ζυγός» το 1846, «πατρική» Οθωμανική αυτοκρατορία μετά! Πιο μεγάλη τούμπα από αυτήν δεν έχω ξαναδεί στη ζωή μου.

Θυμάστε τι είδαμε να λένε πιο πάνω ο Μαρξ και ο Έγκελς για το ποιος «φταίει» που ελευθερώθηκαν οι Έλληνες από τους Τούρκους; Οι Ρώσοι φυσικά. Επίσης είδαμε και τι μας λέγανε για το πόσο όμορφα ζούσαν οι Έλληνες στην Οθωμανική αυτοκρατορία. Και όμως,

---

²³ Ibid., σ. 81 (Έγκελς).

Το 1846 οι ίδιοι άνθρωποι, ο Μαρξ και ο Έγκελς, και την τουρκική θηριωδία παραδέχονταν και ομολογούσαν πως δεν ήταν οι Ρώσοι που απελευθέρωσαν τους Έλληνες, αλλά η Ιερά Συμμαχία!

Βέβαια, μετά το 1848 ο «τουρκικός ζυγός» θα γίνονταν πλέον «ρωσικά ψέματα» και «συνθήματα», ενώ το «ξεγλίστρημα» των Ελλήνων προς την ελευθερία, με την άδεια της Ιερής Συμμαχίας», θα μεταμορφώνονταν πλέον σε μια εχθρική πράξη της τσαρικής Ρωσίας απέναντι στον ευρωπαϊκό πολιτισμό και την επαναστατική Δημοκρατία...

Αλλά ακόμη και τότε, ο Έγκελς αναγκάζονταν να παραδεχτεί μέχρι ενός σημείου την άθλια θέση και αντιμετώπιση που είχαν οι χριστιανοί ραγιάδες μέσα στην οθωμανική αυτοκρατορία, η οποία βέβαια κατά τα άλλα τους φέρονταν με «πατρική στοργή», προστατεύοντας την ελευθερία τους, την προσωπική τους αξιοπρέπεια, αλλά και όλα τα άλλα τους δικαιώματα...

Έλεγε λοιπόν ο Έγκελς το 1853: «Ο Τούρκος ... ανήκει στο προνομιούχο θρήσκευμα και έθνος. Μόνος αυτός έχει το δικαίωμα να οπλοφορεί, ενώ και ο πιο σπουδαίος χριστιανός πρέπει να παραμερίζει, όταν περνά μπροστά του ακόμα και ο τελευταίος μουσουλμάνος²⁴».

Μαρξ και Έγκελς, οι πιο αγνοί και ειλικρινείς θαυμαστές της...Αμερικής

Εφόσον η Αγγλία ήταν η φυσική σύμμαχος των επαναστατών για την επίτευξη της επαναστατικής Δημοκρατίας της, ο Μαρξ και ο Έγκελς ήταν πολύ φυσικό να υποστηρίζουν μια ενεργή αγγλική παρουσία στην περιοχή της ευρωπαϊκής Τουρκίας και του Ευξείνου Πόντου. Και προτιμούσαν ενσυνείδητα την Αγγλία από την Ρωσία, γιατί έτσι πίστευαν ότι προάσπιζαν μια ανώτερη βαθμίδα ιστορικής ανάπτυξης, απέναντι σε μια κατώτερη.

Γι' αυτό και ο Μαρξ δεν κρύβει την οργή του για τους αστούς ειρηνιστές, οι οποίοι εμποδίζουν τον πόλεμο της ανεπτυγμένης Αγγλίας με την καθυστερημένη αλλά αντιδραστική Ρωσία²⁵.

Και αρχιέρακας του πολέμου ο Κάρολος! Τύφλα νά 'χει ο... Μπους

Αλλά, αν η Αγγλία ήταν πιασμένη στα νύχια των άτολμων αστών, υπήρχε μια καινούργια δύναμη, στην οποία ο Μαρξ μπορούσε να υπολογίζει για να επέμβει στον χώρο της Ευρώπης

---

²⁴ Ibid., σ. 96 (Έγκελς).

²⁵ Ibid., σσ. 36-38 (Κονδύλης, Εισαγωγή).

αλλά και της ανατολικής Μεσογείου: Η Αμερική, η οποία ήταν για τον Μαρξ «ο νεώτερος και ρωμαλεότερος εκπρόσωπος της Δύσης²⁶».

Η Αμερική ήταν εκείνη η δύναμη η οποία θα υποστήριζε τα επαναστατικά δημοκρατικά κινήματα στην Ευρώπη. Γι' αυτό και, κατά τον Μαρξ, η Δημοκρατική Αμερική νομιμοποιείται με δόγματα ανοιχτής επέμβασης, αντίθετα προς της αρχές της παραδοσιακής διπλωματίας²⁷. Γι' αυτό και ο Μαρξ καταγγέλλει τον γερμανικό φιλελεύθερο τύπο, ο οποίος αρνείται στην Αμερική το δικαίωμά της να υποστηρίζει με ένοπλη βία την επανάσταση στην Ευρώπη²⁸, ενώ δηλώνει με ενθουσιασμό πως «είναι ευχάριστο να βλέπει κανείς ότι η Αμερικανική επέμβαση στην Ευρώπη αρχίζει με το Ανατολικό Ζήτημα²⁹».

Φίλοι αναγνώστες, καταλαβαίνετε τι κάνει εδώ ο Μαρξ; Διατυπώνει 150 χρόνια πριν από τον Μπους το δόγμα του προληπτικού πολέμου, δηλαδή το δικαίωμα της Αμερικής να επεμβαίνει στρατιωτικά σε όποια χώρα θεωρεί ότι υποθάλλει την τρομοκρατία, ότι θίγει γενικά τα συμφέροντά της ή για να επιβάλει σ' αυτήν την χώρα την δημοκρατία! Γι' αυτό και εδώ ο Μαρξ πανηγυρίζει για την αμερικανική επέμβαση στην Ευρώπη! Δηλαδή, ούτε λίγο ούτε πολύ, ο Μπους υπήρξε ο πιο πιστός μαθητής του Μαρξ, γιατί το μόνο που έκανε ήταν να ασκήσει στην πράξη το δικαίωμα που είχε δώσει ο Μαρξ στην Αμερική ήδη από τον 19^ο αιώνα!

Και πραγματικά, του είναι αδύνατον, του Μαρξ, να κρύψει το πόσο απολαμβάνει την γκρίνια των γερμανικών εφημερίδων «για τη μυστική συμφωνία που λέγεται πως κλείστηκε ανάμεσα στις Ηνωμένες Πολιτείες και την Τουρκία. Σύμφωνα μ' αυτήν, η Τουρκία θα έπαιρνε χρήματα και ναυτική υποστήριξη, ενώ η Αμερική το λιμάνι του Αίνου στην Ρωμυλία, που θ' αποτελούσε σίγουρη και βολική θέση για έναν εμπορικό και στρατιωτικό σταθμό της Αμερικανικής Δημοκρατίας στην Μεσόγειο³⁰».

Αμερική και Τουρκία πιασμένες χέρι - χέρι με στρατιωτική βοήθεια από το 1853 με τις ευλογίες του Καρλ Μαρξ

Το μεγάλο ΝΑΙ στις αμερικάνικες βάσεις του θανάτου από τον ίδιο τον Μαρξ εν έτει 1853! Μήπως θα έρεπε εκεί στο ΚΚΕ να ξανασκεφτούν λίγο το όλο θέμα από την αρχή;

---

²⁶ Ibid., σ. 163 (Μαρξ).

²⁷ Ibid., σσ. 39-40 (Κονδύλης, Εισαγωγή).

²⁸ Ibid., σσ. 200-201 (Μαρξ).

²⁹ Ibid., σ. 163 (Μαρξ).

³⁰ Ibid., σ. 168 (Μαρξ).

Και όλα αυτά τα δικαιούται η Αμερική, γιατί «η αγγλοσαξωνική φυλή από την άλλη μεριά του Ατλαντικού έφτασε μ' ένα άλμα στην ύψιστη βαθμίδα πλούτου, πολιτισμού και ισχύος, και δεν μπορεί πια ν' αποδεχτεί την ταπεινή θέση που της δόθηκε στο παρελθόν³¹».

Καρλ Μαρξ, ο ασυγκράτητος υπερασπιστής της ανωτερότητας της αμερικάνικης αγγλοσαξωνικής φυλής! Απίστευτο... Και όμως αληθινό.

Είναι στ' αλήθεια πολύ κρίμα που δεν ζει ο Μαρξ σήμερα, για να δει και να καμαρώσει τους Αμερικάνους πώς αξιοποιούν αυτή τη νομιμοποίηση για επέμβαση, που τους έδωσε πριν από 150 περίπου χρόνια, ώστε να επιβάλλουν σε διάφορες γωνιές της γης τη Δημοκρατία, όπως λόγου-χάρη στο Ιράκ και το Αφγανιστάν...

Μαρξ: Ο εισηγητής του δόγματος της σύγκρουσης των πολιτισμών.

Και αυτά όλα δεν τα λέει ο Μαρξ τυχαία. Καθόλου... Τα λέει, γιατί πίστευε βαθιά στην ανωτερότητα του αγγλοσαξωνικού Δυτικού πολιτισμού έναντι του ανατολικού και στην ανωτερότητα του εκκοσμικευμένου φιλελευθερισμού έναντι της θεοκρατικής δεσποτείας. Και για τον Μαρξ στην Ανατολή δεν ανήκει μόνον η Τουρκία, αλλά και το Βυζάντιο μαζί με τη Ρωσία³². Δηλαδή οι κόσμοι της ορθοδοξίας και του Ισλάμ.

Ο νεοταξικός Χάντιγκτον ήρθε δεύτερος και καταϊδρωμένος στο να μας μιλήσει για τον πόλεμο των πολιτισμών και να τοποθετήσει την ορθόδοξη πίστη μαζί με το Ισλάμ, με τα οποία ο Δυτικός πολιτισμός πρέπει να συγκρουσθεί και να καθυποτάξει. Την ανάγκη της σύγκρουσης της Δύσης με την Ανατολή την επεσήμανε ο Μαρξ σε πάρα πολλά μέρη των γραπτών και των βιβλίων του, γιατί ήταν ακριβώς μια από τις κυριότερες θέσεις και απόψεις του.

Το πιο χαρακτηριστικό απόσπασμά του είναι το παρακάτω, στο οποίο, αφού μόλις έχει εκφράσει τον ασυγκράτητο ενθουσιασμό του για την αμερικάνικη επέμβαση στο Ανατολικό Ζήτημα, ο Μαρξ λέει επί λέξει:

«Η Κωνσταντινούπολη είναι η αιώνια πόλη, η Ρώμη της Ανατολής. Στην εποχή των παλαιών Ελλήνων αυτοκρατόρων ο δυτικός πολιτισμός αναμείχθηκε εδώ με τον ανατολικό σε τέτοια έκταση, ενώ στην εποχή των Τούρκων η ανατολική βαρβαρότητα αναμείχθηκε με τον δυτικό πολιτισμό τόσο έντονα, ώστε αυτό το κέντρο μιας θεοκρατικής αυτοκρατορίας

---

³¹ Ibid., σ. 170 (Μαρξ).

³² Ibid., σσ. 50, 56, 58 (Κονδύλης, Εισαγωγή).

έγινε πραγματικός φραγμός ενάντια στην ευρωπαϊκή πρόοδο... Ο αγώνας δυτικής Ευρώπης και Ρωσίας για την κατοχή της Κωνσταντινούπολης περικλείει ένα ερώτημα, αν ο βυζαντινισμός θα υποκύψει μπροστά στον Δυτικό πολιτισμό, ή αν ο ανταγωνισμός τους θα αναβιώσει με μορφή περισσότερο τρομερή και κατακτητική παρά ποτέ. Η Κωνσταντινούπολη είναι η χρυσή γέφυρα ανάμεσα σ' Ανατολή και Δύση κι ο Δυτικός πολιτισμός, όπως κι ο ήλιος, δεν μπορεί να κάνει τον κύκλο του γύρω απ' τον κόσμο δίχως να περάσει τούτη την γέφυρα. Και δεν μπορεί να την περάσει δίχως αγώνα με την Ρωσία. Ο Σουλτάνος κρατά την Κωνσταντινούπολη προς φύλαξη για λογαριασμό της επανάστασης³³».

Όχι, δεν είναι ο «νεοταξικός» Αμερικάνος Χάντιγκτον που έγραψε τα παραπάνω, είναι ο Μαρξ. Και μετά από όλα τα παραπάνω δεν νομίζω να υπάρχει κανείς που να μην καταλαβαίνει πια γιατί, 150 χρόνια μετά, η Τουρκία παραμένει, μέχρι και τώρα που μιλάμε, ο καλύτερος σύμμαχος για όλον τον Δυτικό κόσμο, στη σύγκρουσή του με την Ανατολή...

Μαρξ και αποδομητές ιστορικοί: Δάσκαλος με μαθητές

Μετά από όλα αυτά, πρέπει να ομολογήσουμε και να παραδεχτούμε κάτι: Όταν οι αποδομητές ιστορικοί μας λένε πως την εποχή της Τουρκοκρατίας δεν υπήρχε σκλαβιά και φυλακή, αλλά ανοχή, ελευθερία και αυτονομία. Όταν μας λένε πως δεν υπήρχαν στην πραγματικότητα Έλληνες στα Βαλκάνια, και ότι το Ελληνικό έθνος διαμορφώθηκε από τα ορλωφικά και μετά, επειδή το επέλεξαν οι Έλληνες Διαφωτιστές. Όταν οι αποδομητές ιστορικοί ομνύουν στο όνομα της «φιλελεύθερης Δύσης», την οποία υποστηρίζουν σε κάθε της «ανθρωπιστική επέμβαση» για την αποκατάσταση της Δημοκρατίας. Όταν λοιπόν τα κάνουν όλα αυτά, θα πρέπει να θυμόμαστε πως οι αποδομητές ιστορικοί δεν είναι όργανα της «νέας τάξης», ούτε έχουν ξεπουλήσει την ιδεολογία τους. Καθόλου! Με όλα αυτά αποδεικνύουν στην πράξη πως είναι συνεπείς, συνεπέστατοι αριστεροί και, κυρίως, συνεπέστατοι και πιστότατοι μαρξιστές.

Έγκελς: Ο ορθόδοξος κλήρος υποκίνησε και προκάλεσε την επανάσταση του 1821

Όμως, όπως ο Μαρξ στην Τουρκία, έτσι και εγώ, ένα μόνο πράγμα έχω να προσάψω στους αποδομητές ιστορικούς. Μας λένε συνέχεια οι άνθρωποι αυτοί πως ο ορθόδοξος κλήρος και το πατριαρχείο ήταν ενάντια στην επανάσταση, ότι την αφόρισε και την πολέμησε για να

---

³³ Ibid., σσ. 163-164 (Μαρξ).

εξαλειφθεί και ότι προσπάθησε από την αρχή με κάθε μέσο να την καταπνίξουν εν τη γενέσει της, ώστε να μην εκδηλωθεί ποτέ.

Όμως, όταν ανοίγουμε να διαβάσουμε για το θέμα αυτό τους κλασικούς του Μαρξισμού, πληροφορούμαστε τα τελείως αντίθετα πράγματα. Σε ένα αποκαλυπτικό κείμενό του, ο Έγκελς περιγράφει το πώς ο Τσάρος υποκίνησε τον ελληνικό ξεσηκωμό, αναφέροντας μεταξύ άλλων τα εξής:

«Εκατοντάδες Ρώσοι πράκτορες περιέρχονταν την Τουρκία, παρουσιάζοντας στους Ελληνορθόδοξους τον ορθόδοξο αυτοκράτορα ως την κεφαλή, τον φυσικό προστάτη και τον τελικό ελευθερωτή της καταπιεσμένης Ανατολικής Εκκλησίας. Ο κλήρος της Ελληνορθόδοξης Εκκλησίας πολύ γρήγορα οργανώθηκε σε μια μεγάλη συνομοσία με σκοπό την διάδοση των ιδεών αυτών. Η σερβική εξέγερση του 1804 κι ο ελληνικός ξεσηκωμός του 1821 υποκινήθηκαν άμεσα από ρωσικό χρυσάφι και ρωσική επιρροή³⁴».

Δηλαδή τι μας λέει ο κορυφαίος κλασικός του μαρξισμού; Μας λέει, πολύ απλά, πως ο ελληνορθόδοξος κλήρος όχι μόνον δεν πολέμησε την επανάσταση, αλλά υπήρξε και ένας από τους κυριότερους μοχλούς για την εξύφανση της ρωσικής συνομοσίας που είχε ως μοναδικό της στόχο τον ελληνικό ξεσηκωμό, στόχο τον οποίον τελικά και πέτυχε.

Μήπως τελικά θα έπρεπε να το ξανασκεφτούν το όλο θέμα οι αποδομητές ιστορικοί και οι σύντροφοι του ΚΚΕ και να αποδεχτούν την γνώμη του Έγκελς; Μήπως δηλαδή πρέπει τελικά να παραδεχτούν πως οι παπάδες όχι μόνον δεν πολέμησαν την επανάσταση, αλλά, αντίθετα, ως πειθήνια όργανα της αντιδραστικής ρωσικής προπαγάνδας, συνέβαλαν καθοριστικά στη εκδήλωσή της;

Δημοσιευμένο στο Αντίβαρο

(με τροποποίηση της μορφολογίας του από τον διαχειριστή της παρούσας ιστοσελίδας)

Σγόλια διαχειριστή ιστοσελίδας: Καλά τα στοιχεία του συντάκτη, αλλά νομίζω ότι παρεκτρέπεται σε αυθαίρετα συμπεράσματα στις δύο τελευταίες παραγράφους και μεροληπτική στήριξη της Εκκλησίας με μία πολύ «ασθενή» γνώμη τους Έγκελς.

Διαπνεόμενος από αντιμαρξιστικό μένος (δικαιολογημένα) φτάνει στο σημείο να θέλει να τεκμηριώσει υπεραπλουστευμένη θέση, που είναι προς συζήτηση μέσα σε άλλα πλαίσια και υπό άλλο πρίσμα.

---

³⁴ Ibid., σ. 113 (Έγκελς).